

**خجسته سالروز میلاد باسعادت و سراسر خیر و برکت؛ دهمین پیشوای
هدایت؛ حضرت امام علی بن محمد النقی الهادی (ع) را تبریک و شادباش
عرض می نمایم**

چکیده ای از زندگینامه امام علی النقی (ع)

نام: علی؛ لقب: هادی، نقی؛ کنیه: ابوالحسن؛ نام پدر: محمد (حضرت امام جواد (ع)؛ نام مادر: سمانه مغربیه
تاریخ ولادت: ۱۵ ذی الحجه سال ۲۱۲ هجری قمری؛ محل ولادت: مدینه طیبه؛ محل دفن: سامراء
مدت عمر شریف: ۴۲ سال؛ مدت امامت: ۳۳ سال؛ تعداد فرزندان: ۴ پسر و ۱ دختر؛
تاریخ شهادت: ۳ ماه رجب سال ۲۵۴ هجری؛ علت و نحوه شهادت: طعام زهر آلود؛ نام قاتل: متوکل عباسی
مشهورترین لقبهای امام علی النقی، نقی و هادی است

ولادت امام علی النقی (ع)

امام هادی (ع) در روستای صریا که در یک فرسخی مدینه قرار داشت، در روز سه شنبه، نیمه ذی الحجه دیده به جهان گشود. پدر بزرگوارش نام او را علی نهاد.

پیش از آنکه امام هادی (ع) به امامت برسد، پدرش، امام جواد (ع) در فرصت های مناسب به امامت و جانشینی او تصریح کرده بود. برای مثال، آن هنگام که در سال ۲۲۰ هجری از مدینه به سوی بغداد می رفت، یکی از یاران حضرت به نام اسماعیل بن مهران پرسید: امام بعد از شما کیست؟ آن حضرت در پاسخ فرمود: «امر امامت پس از من به عهده پسر من علی (امام هادی) است. یکی از کارهای مهم امام هادی (ع) که امامان اهمیت بسیاری به آن می دادند، حفظ خط فکری و فرهنگی تشیع و جلوگیری از ترویج اندیشه های مخالفان بود. این کار به تربیت شاگردان برجسته و تشکیل حوزه علمیه و تدریس فقه و عقاید اصول اسلامی نیاز داشت که در عصر امام باقر و امام صادق (ع) این زمینه به طور گسترده فراهم شد و سپس امامان دیگر حتی در شرایط بسیار سخت آن را تبیین و دنبال کردند.

امام هادی (ع) در این زمینه گام های اساسی و مهمی برداشت و شاگردان برجسته ای چون حضرت عبدالعظیم حسنی، خیران الخادم، این سگیت اهوازی، ابوهاشم جعفری، حسین بن محمد مدائنی، جعفر بن سهیل و اسماعیل بن مهران را تربیت کرد و شاگردان برجسته پدر و جدش را دور خود گرد آورد و حوزه علمی فعال و پرتلاشی به وجود آورد.

سیمای امام هادی (ع)

امام هادی (ع)، قامتی متوسط و چهره ای گندم گون داشت. معروف است که هر آدم غمناک که بر سیمای او می نگریست اندوهش از بین می رفت و دلشاد و خرم می گشت، او محبوب القلوب و صاحب هیبت بود، اگر دشمن در راه به وی می رسید بی اختیار فروتن می گشت. هنگام راه رفتن گامها را کوچک بر می داشت، خوش چهره و خوش بوی بود.

نام و القاب امام علی النقی (ع)

نام امام دهم شیعه علی و کنیه اش ابوالحسن می باشد، مشهورترین لقبهای وی نقی و هادی است. گاهی او را نجیب و مرتضی، عالم، ناصح، متقی، امین، طیب، متوکل می گفتند.

مورخان نوشته اند که امام هادی نخست لقب متوکل را داشت چون این لقب، نام خلیفه عباسی شد نمی خواست هم نام خلیفه جنایتکار شود. لذا لقب متوکل را ترک، و به یارانش سفارش نمود که وی را بدان لقب یاد نکنند، تا مبادا عباسیان گمان بدی درباره او کنند. مشهورترین لقبهای وی نقی بود که به معنی پاک است.

از کلام گوهر بار امام نقی (ع) :

۱- یگانگی خدا

لَمْ يَزَلِ اللَّهُ وَحْدَهُ لاشيء معه ثُمَّ خَلَقَ الاشياءَ بديعاً و اختارَ لِنَفْسِهِ أَحْسَنَ الْأَسْمَاءِ؛ (بحار الانوار، ج ۵۴، ص ۸۳).
خداوند از ازل تنها بود و چیزی با او نبود. سپس اشیا را به صورت نو ظهور آفرید و برای خودش بهترین نامها را برگزید.

۲- فروتنی

التواضع أن تعطى الناس ما تُحِبُّ أن تُعطاها؛ (الكافي، ج ۲، ص ۱۲۴)
فروتنی آن است که با مردم چنان رفتار کنی که دوست داری با تو چنان باشند.

۳- نقد پذیری

لبعض موالیه: عاتِبُ فلاناً و قل له ان الله اذا اراد بعبدٍ خيراً اذا عُوْتِبَ قَبْلَ (وسائل الشيعه، ج ۲، ص)
امام هادی (ع) به یکی از دوستانش فرمود: فلانی را توبیخ کن و به او بگو: خداوند چون خیر بنده‌ای خواهد، هر گاه توبیخ شود، بپذیرد (و در صد جبران نقص برآید).

۴- دنیا جایگاه آزمایش

ان الله جَعَلَ الدنیا دار بلوی و الآخرة دار عقبی، و جَعَلَ بَلْوَى الدنیا لِثَوَابِ الآخرةِ سَبَباً و ثواب الآخرةِ مِنْ بَلْوَى الدنیا عَوْضاً (بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۵۶).

همانا که خداوند دنیا را سرای امتحان و آزمایش، و آخرت را سرای رسیدگی، و بلای دنیا را وسیله ثواب آخرت، و ثواب آخرت را عوض بلای دنیا قرار داده است.

۵- انسان بی شخصیت

مَنْ هَانَتْ عَلَيْهِ نَفْسُهُ فَلَا تَأْمَنُ شَرَّهُ (بحار الانوار، ج ۷۲، ص ۳۰۰). کسی که خود را پست شمارد، از شر او در امان مباش.

۶- دنیا جایگاه سود و زیان

الْدُنْيَا سُوقٌ رِيحٌ فِيهَا قَوْمٌ وَ خَسِرَ آخِرُونَ؛ (بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۶۶) دنیا بازاری است که گروهی در آن سود برند و دسته‌ای زیان بینند.

۷- زیباتر از زیبایی

خَيْرٌ مِنَ الْخَيْرِ فَاعِلُهُ، وَ أَجْمَلُ مِنَ الْجَمِيلِ فَائِلُهُ، وَ أَرْجَحُ مِنَ الْعِلْمِ حَامِلُهُ، وَ شَرٌّ مِنَ الشَّرِّ جَائِلُهُ، وَ أَهْوَلُ مِنَ الْهَوْلِ رَاكِبُهُ؛ (بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۷۰)
بهرتر از نیکی، نیکوکاری است، و زیباتر از زیبایی، گوینده آن است، و برتر از علم، حامل آن است، و بدتر از بدی، عامل آن است، و وحشتناک‌تر از وحشت، آورنده آن است.

۸- خشم بر زبردستان

الْغَضَبُ عَلَى مَنْ تَمَلَّكَ لَوْمٌ؛ (بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۷۰)

خشم به زبردستان از پستی است.

۹- عاق والدین

الْعُقُوقُ تُكَلُّ مَنْ لَمْ يَثْكَلْ؛ (مستدرک، ج ۱۵، ص ۱۹۴).

نافرمانی (فرزند از پدر و مادر) مصیبت مصیبت نادیدگان است.

۱۰- بی طاقی در مصیبت

الْمُصِيبَةُ لِلصَّابِرِ وَاحِدَةٌ وَ لِلْجَارِعِ اثْنَانِ؛ (مستدرک، ج ۲، ص ۴۴۵)

مصیبت برای صابر یکی است و برای کسی که بی طاقی می‌کند، دو تا است.

۱۱- اسیر زبان

رَاكِبُ الْحَرُونِ أَسِيرُ نَفْسِهِ، وَ الْجَاهِلُ أَسِيرُ لِسَانِهِ؛ (بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۶۹)

کسی که بر اسب سرکش سوار است، اسیر هوای نفس خویش و نادان اسیر زبان خوش است.